



Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 19996-14/2022-ERU

V Jihlavě dne 30. dubna 2024

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **General Energy a.s.**, se sídlem Mariánské náměstí 617/1, 617 00 Brno, IČ: 069 35 427 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 19996-7/2022-ERU ze dne 1. června 2023 (sp. zn. OSR-19996/2022-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 23b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), ve **výroku I.** uznal účastníka řízení vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měl dopustit tím, že šesti dílčími útoky v rozporu s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 4 odst. 1 věty první téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku, když svým zákazníkům zaslal oznámení, že s účinností od 1. listopadu 2021 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku silové elektřiny nebo ceny plynu za podmínek produktové řady „PREMIUM PLUS“ (cena silové elektřiny bude účtována podle hodinových cen nebo cena zemního plynu bude účtována podle denních cen dosažených obchodováním na velkoobchodním trhu), a poučil je o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu ve smyslu § 11a odst. 5 energetického zákona, přestože k jednostranné změně smlouvy nebyl oprávněn, ve **výroku II.** uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že šesti dílčími útoky v rozporu s § 11a odst. 9 téhož zákona při uplatňování zálohových plateb za dodávky elektřiny/plynu nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny/plynu v následujícím zúčtovacím období, ve **výroku III.** uznal účastníka řízení vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že dvaadvaceti dílčími útoky v rozporu s § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona ve spojení s § 15 a § 16 vyhlášky č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o vyúčtování“), neprovedl svým zákazníkům řádné/mimořádné vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, ve **výroku IV.** mu za tyto přestupky uložil úhrnnou pokutu ve výši 1 020 000 Kč, ve **výroku V.** povinnost nahradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč a ve **výroku VI.** zastavil správní řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, Rada Energetického regulačního

úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) a c) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 19996-7/2022-ERU ze dne 1. června 2023 (sp. zn. OSR-19996/2022-ERU) se ve výroku I. mění tak, že se nahrazuje následujícím zněním:

„Obviněný z přestupku, společnost General Energy a.s., se sídlem Mariánské náměstí 617/1, 617 00 Brno, IČ: 069 35 427 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že jako prodávající 5 dílčími útoky v rozporu s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 5 odst. 1 téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku, když

i. zákazníkovi panu [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] (dále jen [REDAKCE]) dne 27. října 2021 zaslal oznámení, že s účinností od 1. listopadu 2021 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku silové elektřiny za podmínek produktové řady „PREMIUM PLUS“ (cena silové elektřiny bude účtována podle hodinových cen dosažených obchodováním na velkoobchodním trhu), a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu § 11a odst. 5 energetického zákona, přestože daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě NN č. [REDAKCE] kterou byl sjednán produkt PREMIUM, podle něhož byla cena za dodávku elektřiny stanovována 1x ročně nejpozději k 15. prosinci předcházejícího kalendářního roku;

ii. zákazníkovi panu [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] dne 27. října 2021 zaslal oznámení, že s účinností od 1. listopadu 2021 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku silové elektřiny za podmínek produktové řady „PREMIUM PLUS“ (cena silové elektřiny bude účtována podle hodinových cen dosažených obchodováním na velkoobchodním trhu), a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu § 11a odst. 5 energetického zákona, přestože daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky plynu/elektřiny ze sítě NN č. [REDAKCE] kterou byl sjednán produkt PREMIUM, podle něhož byla cena za dodávku elektřiny stanovována 1x ročně, nejpozději k 15. prosinci předcházejícího kalendářního roku;

iii. zákazníkovi panu [REDAKCE] pro odběrné místo plynu [REDAKCE] dne 27. října 2021 zaslal oznámení, že s účinností od 1. listopadu 2021 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku zemního plynu za podmínek produktové řady „PREMIUM PLUS“ (cena zemního plynu bude účtována podle denních cen dosažených obchodováním na velkoobchodním trhu), a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu § 11a odst. 5 energetického zákona, přestože daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky plynu/elektřiny ze sítě NN č. [REDAKCE] kterou byl sjednán produkt PREMIUM, podle něhož byla cena za dodávku plynu stanovována 1x ročně, nejpozději k 15. prosinci předcházejícího kalendářního roku;

iv. zákazníkovi panu [REDACTED] pro odběrné místo elektřiny [REDACTED] (dále jen [REDACTED]) dne 27. října 2021 zaslal oznámení, že s účinností od 1. listopadu 2021 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku silové elektřiny za podmínek produktové řady „PREMIUM PLUS“ (cena silové elektřiny bude účtována podle hodinových cen dosažených obchodováním na velkoobchodním trhu), a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu § 11a odst. 5 energetického zákona, přestože daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě NN č. [REDACTED] kterou byl sjednán produkt PREMIUM-20, podle něhož byla cena za dodávku elektřiny stanovována 1x ročně, nejpozději k 15. prosinci předcházejícího kalendářního roku;

v. zákazníkovi paní [REDACTED] pro odběrné místo elektřiny [REDACTED] (dále jen [REDACTED]) dne 27. října 2021 zaslal oznámení, že s účinností od 1. listopadu 2021 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku silové elektřiny za podmínek produktové řady „PREMIUM PLUS“ (cena silové elektřiny bude účtována podle hodinových cen dosažených obchodováním na velkoobchodním trhu), a poučil ji o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu § 11a odst. 5 energetického zákona, přestože měla s účastníkem řízení uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě NN č. [REDACTED] kterou byl sjednán produkt PREMIUM-deaktiv, produktové řady PREMIUM, podle něhož byla cena za dodávku elektřiny stanovována 1x ročně, nejpozději k 15. prosinci předcházejícího kalendářního roku,

čímž účastník řízení, ačkoliv si musel být vědom, že k takové jednostranné změně v obsahu závazku není oprávněn, aktivním konáním nepravdivě informoval zákazníky o existenci svého práva přistoupit k jednostranné změně obsahu závazku a ve spojení s tím učinil sdělení, že pokud spotřebitelé nebudou jednostrannou změnu obsahu závazku spočívajícího ve změně způsobu stanovení ceny odvozenou od výsledku obchodování na velkoobchodních energetických trzích akceptovat, mohou přistoupit k ukončení závazkového vztahu s účastníkem řízení, přičemž tyto informace byly způsobily vést spotřebitele k rozhodnutí, které by jinak neučinili, neboť měli sjednány smlouvy v daném období s neměnnou cenou, a proto změnu závazků nemuseli akceptovat.“

II. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09996-7/2022-ERU ze dne 1. června 2023 (sp. zn. OSR-19996/2022-ERU) se ve výroku II. mění tak, že text „6 dílčími útoky“ se mění na text „5 dílčími úroky“ a bod vi. se zrušuje a řízení se v této části zastavuje.

III. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09996-7/2022-ERU ze dne 1. června 2023 (sp. zn. OSR-19996/2022-ERU) se ve výroku IV. mění tak, že se text „1 020 000 Kč (slovy: jeden milion dvacet tisíc korun českých)“ nahrazuje textem „920 000 Kč (slovy: devět set dvacet tisíc korun českých)“.

IV. Ve zbylé části se rozklad společnosti General Energy a.s., se sídlem Mariánské náměstí 617/1, 617 00 Brno, IČ: 069 35 427, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09996-7/2022-ERU ze dne 1. června 2023 (sp. zn. OSR-19996/2022-ERU) zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh správního řízení

Energetický regulační úřad oznámil dne 20. prosince 2022 účastníku řízení zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona a přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona. Prvostupňový správní orgán tímto oznámením reagoval na zjištění učiněná ve vykonaných šetřeních vedených pod sp. zn. [REDAKCE]

[REDAKCE] Podklady těchto spisů šetření byly získány na základě žádostí podle § 15a odst. 1 energetického zákona, v nichž Energetický regulační úřad uvedl, že dodání uvedených podkladů a informací bylo požadováno za účelem splnění jeho působnosti podle § 17 odst. 4 a násl. energetického zákona, tj. k získání informací potřebných k prošetření obdržených podnětů.

Dne 1. února 2022 byl účastník řízení poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit aktuální majetkové poměry, čehož dne 21. a 23. února 2023 využil a uvedl, že se žádného přestupku nedopustil.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 19996-7/2022-ERU ze dne 1. června 2023 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil šesti dílčími útoky v rozporu s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 4 odst. 1 věty první téhož zákona tím, že užil nekalou obchodní praktiku, když zákazníkům panu [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] panu [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] a odběrné místo plynu [REDAKCE] panu [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] paní [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] a panu [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] (pozn. dále budou uváděna pouze jména jednotlivých zákazníků) zaslal oznámení, že s účinností od 1. listopadu 2021 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku elektřiny či plynu, ačkoliv k takové změně nebyl oprávněn (výrok I.), ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že šesti dílčími útoky v rozporu s § 11a odst. 9 energetického zákona při uplatňování zálohových plateb za dodávky elektřiny či plynu nestanovil zákazníkům uvedeným ve výroku I. jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny/plynu v příslušném zúčtovacím období (výrok II.), ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterého se dopustil dvaadvaceti dílčími útoky v rozporu s § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona ve spojení s § 15 a § 16 vyhlášky o vyúčtování tím, že neprovedl dvaadvaceti zákazníkům řádné nebo mimořádné vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění (výrok III.), za což mu uložil úhrnnou pokutu ve výši 1 020 000 Kč (výrok IV.) a povinnost uhradit náklady řízení

(výrok V.) a současně zastavil správní řízení vedené s účastníkem řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (výrok VI.).

Energetický regulační úřad nejprve posuzoval, zda jednání účastníka řízení naplňuje legální definici nekalé obchodní praktiky. Pro právní posouzení obchodní praktiky bylo podstatné, že účastník řízení i přes to, že měl se spotřebiteli uvedenými ve výroku I. uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu s pevnou cenou pro stanovené období, zaslal spotřebitelům informaci, že jim bude dodávat energie za podmínek produktové řady PREMIUM PLUS, tj. za ceny dynamické, odvozené od výsledku obchodování na velkoobchodních trzích. Účastník řízení tak u všech uvedených spotřebitelů nedodržel smluvní závazek spočívající v ponechání relativně pevně určené ceny za dodávku energie do sjednané doby, ke kterému se v rámci uzavřených smluv o sdružených službách dodávky zavázal. Zákazníci měli sjednan produkt PREMIUM, který lze označit z hlediska ceny za produkt kvazi dynamický, kdy cena dodávky byla odvozená od výsledků obchodování velkoobchodního trhu s energiemi, ale stanovována jednou ročně. Tzv. vstupní cena byla stanovována jakožto aritmetický průměr zavíracích cen futures kontraktů na burze PXE. Správní orgán prvního stupně dále zdůraznil, že účastník řízení oznámil změnu pouhých 5 dní před její účinností, přičemž tuto lhůtu nelze považovat za adekvátní. Zákazníci tak měli extrémně krátký časový úsek od oznámení změny do jejího promítnutí do zvýšení ceny dodávaných komodit, a to bez ohledu na možnost odstoupení od smlouvy, jelikož v danou chvíli již byli nuceni hradit vyšší ceny energií. Prvostupňový správní orgán se dále zabýval ujednáním v produktových podmínkách PREMIUM, ve kterých je uvedeno, že mají přednost před všeobecnými obchodními podmínkami. Z těchto produktových podmínek vyplývá, že spotřebitelé měli vždy na dobu jednoho roku fixní cenu za dodávku elektřiny/plynu, která byla měněna pouze 1x ročně nejpozději do 15. prosince vždy na následující kalendářní rok, pro který měla být cena neměnná.

Energetický regulační úřad nejprve posuzoval, zda jednání účastníka řízení naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele, případně zda se nejedná o klamavou či agresivní obchodní praktiku podle § 5, § 5a nebo § 5b zákona o ochraně spotřebitele, přičemž dospěl k závěru, že nikoli. Dovodil však, že jsou naplněny pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, neboť účastník řízení jednal v rozporu s požadavky odborné péče (nedodržel svoji povinnost dodávat zákazníkům energie za cenu, k níž se pro předmětné období zavázal) a toto jednání bylo způsobilo podstatně narušit ekonomické chování spotřebitelů tak, že daní spotřebitelé byli vystaveni zdánlivé volbě, zda budou odebírat elektřinu či plyn za vyšší cenu, nebo přistoupí k tomu, že smluvní závazek s účastníkem řízení ukončí.

Ve vztahu k přestupku podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona Energetický regulační úřad uvedl, že držitel licence na obchod s elektřinou nebo plynem je povinen stanovit výši zálohových plateb s ohledem na předpokládanou spotřebu zákazníka a cenu dodávané komodity. Předpokládaná roční spotřeba, z níž účastník řízení u všech 42 zákazníků vycházel, není správním orgánem rozporována. Nesoulad v určení výše záloh vznikl v důsledku toho, že účastník řízení v souvislosti se změnou způsobu stanovení ceny vycházel z vyšší ceny odvozené od ceny na velkoobchodním denním trhu operátora trhu, tj. z jiné, než byl podle smluv uzavřených s jednotlivými zákazníky oprávněn. Účastník řízení tak měl v rámci zálohových plateb vycházet ze vstupních cen sjednaného produktu v případě elektřiny pro rok 2020 ve výši 50,85 EUR/MWh, pro rok 2021 ve výši 43,97 EUR/MWh, pro rok 2022 ve výši

77,57 EUR/MWh, v případě plynu pak pro rok 2020 ve výši 19,54 EUR/MWh, pro rok 2021 ve výši 14,30 EUR/MWh, pro rok 2022 ve výši 28,60 EUR/MWh. Při spotřebě [redacted] ve výši 2,383 MWh ve VT a 12,516 MWh v NT měla měsíční zálohová platba činit nejvýše 5 264 Kč, nikoliv účastníkem řízení požadovaných 10 200 Kč. Při spotřebě pana [redacted] pro odběrné místo [redacted] ve výši 2,274 MWh ve VT a 1,075 MWh v NT měla být zálohová platba stanovena nejvýše částkou 1 413,64 Kč, nikoliv částkou 2 900 Kč. V odběrném místě pana [redacted] kde činila průměrná roční spotřeba 28,843 MWh/rok, měly být zálohové platby nejvýše 2 834 Kč, nikoliv 12 100 Kč. Obdobné nesprávné stanovení výše záloh provedl účastník řízení u pana [redacted] u kterého byla předpokládaná roční spotřeba ve výši 1,337 MWh, zálohy tak měly být nejvýše 5 330 Kč, nikoliv účastníkem řízení uplatňovaných 10 200 Kč. Při spotřebě paní [redacted] v odběrném místě ve VT 1,692 MWh a NT 3,116 MWh, měla být stanovena záloha v maximální výši 1 861 Kč, zatímco účastník řízení požadoval zálohu ve výši 3 800 Kč. Při použití vyšších čísel i u pana [redacted] stanovil účastník řízení zálohy výrazně převyšující jeho platební povinnost, když za odebranou elektřinu ve VT v množství 3,239 MWh za cenu 1 300 Kč/MWh, v NT v množství 2,873 MWh za cenu 900 Kč a stálý měsíční plat ve výši 65 Kč za měsíc stanovil účastník řízení zálohu ve výši 4 900 Kč, nikoli nejvýše ve výši 1 843,33 Kč.

K formální stránce vytýkaného jednání správní orgán uvedl, že účastník řízení zcela neodůvodněně inkasoval vyšší finanční prostředky, než byl oprávněn, a zasáhl tímto do ekonomické sféry jednotlivých zákazníků. I v případě následného vyrovnání přeplatku v rámci vyúčtování dodávek elektřiny/plynu a jeho vrácení zákazníkům, by došlo k jejich poškození, jelikož byli omezeni na svém právu disponovat s těmito peněžními prostředky.

U přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona Energetický regulační úřad vyjmenoval dvaadvacet zákazníků, vůči nimž se účastník řízení dopustil přestupku tím, že jim v případě paní [redacted] odběrné místo [redacted], a v případě paní [redacted] odběrné místo EAN [redacted] nevystavil žádné vyúčtování za období od 16. března 2021 do 14. března 2022, resp. od 1. ledna 2021 do 31. ledna 2022, ačkoliv měl povinnost jej vystavit nejpozději do 31. března 2022, resp. do 22. února 2022. U zbývajících pětadvaceti zákazníků pak nesplnil svoji povinnost vyúčtovat za rozhodná vyúčtovací období uvedená v napadeném rozhodnutí v lhůtě stanovené právními předpisy. Na základě výše uvedených skutečností správní orgán konstatoval, že považuje za prokázané, že účastník řízení svým jednáním naplnil formální stránku pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, když v rozporu s § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona nevyúčtoval dodávku elektřiny/plynu ve lhůtě stanovené vyhláškou. Ke společenské škodlivosti tohoto jednání správní orgán uvedl, že jednotlivým zákazníkům byla po určitou dobu odepřena možnost seznámit se s jejich skutečnou spotřebou a případným přeplatkem či nedoplatkem.

Co se týká zastavení části správního řízení ve výroku VI. pro podezření ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, Energetický regulační úřad konstatoval, že účastník řízení se dne 10. srpna 2022 vyjádřil k reklamované věci, čímž došlo k vyřízení reklamace, účastník řízení se tak vytýkaného jednání nedopustil.

K návrhům a námitkám účastníka řízení správní orgán uvedl, že účastník řízení je povinen stanovit výši zálohových plateb s ohledem na předpokládanou spotřebu zákazníka a cenu dodané komodity. Účastník řízení měl při stanovení záloh vycházet ze vstupních cen pro rok 2020, pro rok 2021 a pro rok 2022, nikoliv z částky cca 200 EUR/MWh. Tvrzení

účastníka řízení, že postupoval v souladu s platnými všeobecnými obchodními podmínkami a zákonnými ustanoveními, vypořádal Energetický regulační úřad konstatováním, že smlouvy byly uzavírány na dobu určitou za podmínek produktové řady PREMIUM s pevně stanovenou cenou vždy na jeden rok tak, že účastník řízení nejpozději k 15. prosinci stanoví vstupní cenu elektřiny a plynu pro daný rok. V případě pana [REDAKCE] byla pevně stanovená cena uvedena přímo ve smlouvě. Účastník řízení tak nebyl oprávněn změnit zákazníkům cenu či jiné produktové podmínky, ani je o takové změně informovat s poučením o možnosti odstoupit od smlouvy.

K argumentu účastníka řízení, že neprovedení vyúčtování bylo způsobeno pouze vnějšími okolnostmi mimo kontrolu účastníka řízení, Energetický regulační úřad uvedl, že uvedené neomlouvá porušení jeho povinností, které má ve vztahu ke svým zákazníkům. Nedodržení lhůty není možné odůvodnit chybou systému, jelikož účastník řízení jako držitel licence je povinen jednat v souladu se závaznými právními předpisy, dodržet stanovené lhůty pro vyúčtování dodávek energií a zajistit si ke splnění svých povinností dostatečné personální i technické zázemí.

K uložené pokutě správní orgán uvedl, že nejpřísněji trestné jsou přestupky podle § 91 odst. 1 písm. c) a písm. l) energetického zákona, za které lze uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Za výrazně přitěžující okolnost označil Energetický regulační úřad mnohost přestupků, za něž je účastník řízení trestán. Naopak k poměrnému snížení pokuty je veden tím, že u účastníka řízení absentuje preventivní funkce pokuty, neboť účastník řízení již není držitelem licence na obchod s elektřinou a plynem. Pokuta ve výši 1 020 000 Kč je tak přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09996-7/2022-ERU ze dne 1. června 2023, které mu bylo doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 16. června 2023 rozklad, v němž konstatuje, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí a přestupek podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele nespáchal, když nenaplnil znaky jeho skutkové podstaty.

Účastník řízení zejména rozporoval, že by se zákazník měl uzavřenou smlouvu s pevně sjednanou cenou, to podle jeho názoru z produktových podmínek PREMIUM nevyplývá. U zákazníků s produktem PREMIUM (tj. [REDAKCE]) nebyla sjednána fixní cena, což dovozuje z produktových podmínek, v nichž je napsáno: „*cenu za energii, která není určena po celou dobu trvání smlouvy fixně, ale odráží stav na aktuálním trhu s elektřinou a plynem v České republice*“. Na uvedeném účastník řízení dokládá, že se cena za dodávku elektřiny a plynu podle tohoto produktu určovala v závislosti na pohybu cen na aktuálním trhu s elektřinou a plynem v České republice. Účastník řízení má dále za to, že popsal způsob změny ceny a upřesnil důvody této změny jasně a srozumitelně, protože podstatnou informaci, tj. vyrozumění o změně ceníku, poskytl srozumitelným způsobem všem spotřebitelům prostřednictvím dopisu ze dne 27. září 2021.

Účastník řízení dále uvedl, že ujednání zvyšující cenu jsou považována za zneužívající pouze za předpokladu, že neumožňují spotřebiteli od smlouvy odstoupit. Na právo odstoupit od smlouvy byli spotřebitelé transparentně upozorněni. Stejně tak účastník řízení tvrdí, že dodržel veškeré zákonné náležitosti při zvyšování cen v souladu s výkladovým stanoviskem ERÚ č. 2/2018, přičemž odkázal na rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu, v níž

byl učiněn závěr o tom, že obchodník měl právo na změnu ceny a tato změna ceny byla vůči zákazníkům účinná. Další argumentace účastníka směřovala k popření naplnění formální a materiální stránky přestupku, když tvrdí, že svým jednáním nenaplnil znaky ani jedné z taxativně určených klamavých obchodních praktik uvedených v Příloze č. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele, a proto nemohl spáchat pokračující přestupek podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele tím, že postupoval v rozporu s § 4 odst. 4 ve spojení s § 4 odst. 1 věty první zákona o ochraně spotřebitele. Jednání účastníka řízení proto nemůže být posouzeno jako přestupek z důvodu, že není v zákoně za přestupek výslovně označen.

Účastník řízení dále popřel spáchání přestupku podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona tak, že u vyjmenovaných spotřebitelů došlo od 1. listopadu 2021 ke změně výpočtu ceny záloh podle ceníku PREMIUM PLUS a nikoli ceníku PREMIUM, jak počítal Energetický regulační úřad. Jelikož měl účastník řízení právo na změnu ceníku, bylo zvýšení ceny pouze důsledkem této legitimní změny ve způsobu výpočtu ceny dodávky. K přestupkům uvedeným ve výroku II. účastník řízení uvedl, že výše nastavených záloh byly přiměřené, s ohledem na výši vyfakturovaných částek.

Účastník řízení ve vztahu k přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona nepopřel, že k prodlení ve vyúčtování skutečně došlo, avšak toto prodlení mělo být zaviněno vnějšími okolnostmi mimo jeho kontrolu, přičemž jmenoval mimořádně turbulentní a nepředvídatelný legislativní a daňové prostředí, na jehož změny nebyl IT systém účastníka řízení připraven a nedokázal na ně reagovat. V tomto ale i v dalších případech má účastník řízení za to, že se Energetický regulační úřad s jeho argumentací nevypořádal.

Závěrem účastník řízení napadl i odůvodnění rozhodnutí co do uložení správního trestu, neboť výsledek jeho hospodaření byl po zdanění ke dni 31. prosince 2021 záporný, proto nemůže souhlasit s tím, že pokuta, která mu byla uložena, není pro něj likvidační. Dále tvrdí, že pokuta ve výši 1 020 000 Kč vybočuje z rozhodovací praxe Energetického regulačního úřadu. Tuto pokutu porovnal s pokutou uloženou společnosti STABIL ENERGY s.r.o., které byla za 1 179 přestupků uložena pokuta ve výši 4 000 000 Kč (tj. 3 392 Kč za jeden přestupek) a společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. za 22 správních deliktů pokuta ve výši 300 000 Kč (tj. 1 363 Kč za jeden přestupek). Z uvedených důvodů požádal Radu, aby napadené rozhodnutí zrušila.

IV. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Rada Energetického regulačního úřadu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěla Rada k závěru, že rozhodnutí bylo ve výroku III., V. a VI. vydáno plně v souladu s právními předpisy a je zákonné. Ve vztahu k výroku I. napadeného rozhodnutí Rada dovodila, že právní kvalifikace jednání účastníka řízení jako nekalé obchodní praktiky byla sice správná, nikoli ovšem zcela přesná, proto přistoupila k částečné změně tohoto výroku spočívající v upřesnění jednání, kterým byl spáchán

přestupek, a dále k doplnění odůvodnění ve smyslu úpravy právního hodnocení, aniž by bylo nutné doplňovat ve věci jakékoli další podklady a provádět další dokazování. Toto doplnění odůvodnění bude uvedeno dále v rámci vypořádání jednotlivých rozkladových námitek. Po přezkumu dílčích útoků uvedených v jednotlivých výrocích Rada dále konstatuje, že k učinění závěru o spáchání jednoho dílčího útoku uvedeného ve výroku I. i II. nebyl dostatek důkazů, resp. tento závěr z podkladů obsažených ve spise jednoznačně nevyplývá. Z uvedeného důvodu přistoupila Rada ke změně těchto výroků a zrušení předmětné části těchto výroků, neboť nebylo dostatečně prokázáno, že skutek, který je účastníku řízení kladen za vinu, byl přestupkem. S ohledem na tento postup snížila Rada uloženou pokutu.

Přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.

Podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejímu působení vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě. Je-li obchodní praktika zaměřena na určitou skupinu spotřebitelů, posuzuje se podle průměrného člena této skupiny. Podle § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona. Podle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se zakazuje užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí.

Pro učinění závěru o tom, zda byla vůči spotřebitelům užitá nekalá obchodní praktika, bylo nezbytné posoudit, zda se určitým způsobem spotřebitelů negativně dotkla na jejich právech, případně měla potenciál určitým způsobem ovlivnit jejich ekonomické jednání. Energetický regulační úřad se v první řadě zabýval tím, jaká cena dodávky byla sjednána mezi jednotlivými zákazníky a účastníkem řízení a dospěl k závěru, že se zákazník XXXXXXXXXX bylo sjednáno, že se cena za dodávku energií bude stanovovat 1x ročně, a to nejpozději k 15. prosinci předcházejícího kalendářního roku, se zákazníkem panem XXXXXXXXXX byla sjednána cena fixní po celou dobu trvání závazku, tzn. na 3 roky. Tato zjištění byla podstatná pro posouzení jednání účastníka řízení spočívajícího ve změně smluvních podmínek, ke kterým došlo změnou způsobu stanovení ceny za dodávku energií jiným způsobem, než jak bylo se zákazníky dohodnuto. Z výše uvedeného učinil správní orgán závěr o tom, že účastník řízení měl se spotřebiteli uvedenými ve výroku I. uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu s pevně stanovenou cenou pro stanovené období, přesto však zaslal spotřebitelům informaci, že jim bude dodávat elektřinu/plyn za podmínek produktové řady PREMIUM PLUS, tj. za ceny dosažené obchodováním na velkoobchodních trzích.

Za fixní cenu ve vlastním slova smyslu lze označit cenové ujednání, které vyjadřuje nezměnitelnost ceny po určité období, případně garanci jejího nezvýšení. V takovém případě by pak bylo možné, aby smlouva obsahovala ujednání o možnosti jednostranné změny smlouvy, aniž by bylo možno jednostrannou změnu provést, buď z toho důvodu, že by ustanovení o jednostranné změně bylo součástí všeobecných obchodních podmínek (pak má podle § 1751 odst. 1 věty druhé občanského zákoníku přednost ujednání ve smlouvě hlavní), případně by tento závěr byl dovozen výkladem smlouvy (ujednání o nezměnitelnosti konkrétně sjednané

ceny by představovalo speciální smluvní ujednání vylučující aplikaci obecného ujednání o jednostranné změně). Jinak řečeno, o fixní cenu se jedná tehdy, pokud je možno ze smluvního ujednání dovodit pravidlo o její nezměnitelnosti po určité období. Takové pravidlo dále může být obsahem závazku i na základě sdělení před uzavřením smlouvy (srov. § 1822 občanského zákoníku).

Ve vztahu k produktu PREMIUM nelze striktně vzato hovořit o fixní ceně ve smyslu, v jakém se tento termín běžně v závazkovém právu užívá, neboť nešlo o cenu účinnou pro celou dobu trvání závazku, přičemž její přesná výše nebyla sjednána, v tomto směru lze dát účastníkovi řízení za pravdu, nikoliv již však v tom, že by šlo o cenu, kterou mohl libovolně jednostranně měnit.

Ustanovení produktových podmínek PREMIUM, které byly součástí smluv uzavřených mezi účastníkem řízení a zákazníky [REDAKCE]

[REDAKCE] obsahovaly následující ujednání: „*Produkt PREMIUM je určen zákazníkům, kteří mají zájem o cenu za energie, která není určena po celou dobu trvání smlouvy fixně, ale odráží stav na aktuálním trhu s elektřinou a plynem v České republice. Při srovnání se standardními produkty je produkt PREMIUM odlišný ve dvou bodech. U produktu PREMIUM je doba trvání smlouvy delší než u standardních smluv. Smlouva se uzavírá na dobu určitou 3-5 let od zahájení dodávky. Oproti standardním produktům není u produktu PREMIUM pevně daná po celou dobu smlouvy. Po dobu trvání smlouvy se cena určuje v závislosti na pohybu cen na aktuálním trhu s elektřinou a plynem v České republice. Cena je u produktu stanovována 1x ročně, nejpozději k 15.12. předcházejícího kalendářního roku. Cena burzy a směnný kurz budou nejpozději k 15.12. předcházejícího kalendářního roku zveřejněny na internetových stránkách <https://www.generalenergy.cz/>“.* Rada cituje znění produktových podmínek celé, aby předešla polemice účastníka řízení, který v rozkladu dovozuje z prvních šesti vět možnost změny smlouvy kdykoli za dobu trvání závazku. Tak tomu ovšem není, což je zřejmé z posledních dvou vět produktových podmínek. Ač je v produktových podmínkách uvedeno, že není sjednána fixní cena po celou dobu trvání smlouvy, je zřejmé, že vždy nejpozději od 15. prosince předcházejícího roku musel být zákazník informován o ceně produktu na rok následující, která však byla platná a účinná po dobu celého kalendářního roku. Nemohlo tak dojít k situaci, kdy by účastník řízení oznámil zákazníkům, že v průběhu kalendářního roku změnil cenu za dodávku energií s účinností změny ve stávajícím roce, neboť produktové podmínky PREMIUM přesně určovaly, kdy a jakým způsobem ke změně ceny může dojít. Pro zákazníky účastníka řízení tak po celý rok 2021 musela platit cena, která byla stanovena nejpozději k 15. prosinci 2020. Skutečnost, že přesná výše ceny nebyla sjednána konkrétně, na uvedeném nic nemění, cena byla v daném případě sjednána vzorcem a odvozena od cen obchodování futures kontraktů na velkoobchodním trhu, nicméně způsobem, kterým byla následně stanovena v konkrétní vypočítané výši pro nadcházející kalendářní rok. Z podkladů obsažených ve spise je s ohledem na citované ustanovení produktových podmínek zřejmé, že účastník řízení nebyl oprávněn těmito spotřebitelům oznámit jednostrannou změnu ceny v době, kdy tak učinil, neboť přinejmenším do konce roku 2021 měli všichni tito spotřebitelé sjednané ceny, které byly stanoveny nejpozději 15. prosince 2020.

Jinak tomu však je u zákazníka [REDAKCE] který měl s účastníkem řízení uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 12. srpna 2020, která byla uzavřena na 3 roky s produktem „*VT1300,-/MWh, NT900,-/MWh, m.p.65,-bezDPH*“. V této

smlouvě není uveden charakter ceny, tzn. zda se jedná o cenu garantovanou, pevnou, fixní apod., k jejíž změně není v průběhu trvání smlouvy možné jednostranně přistoupit. Rada má za to, že znění smlouvy samo o sobě negarantuje neměnnost sjednané ceny. Součástí smlouvy jsou všeobecné obchodní podmínky, přičemž včleňovací doložka ve smlouvě stanoví, že se tato smlouva řídí všeobecnými obchodními podmínkami v rozsahu, ve kterém tato smlouva nestanoví něco jiného. Smlouva sice obsahuje ujednání, kterým byla v době uzavření smlouvy určena cena, avšak absentuje deklarace neměnnosti této ceny po celé období trvání smlouvy. Proto bylo třeba hodnotit neměnnost ceny i podle všeobecných obchodních podmínek z hlediska toho, zda bylo mezi zákazníkem a účastníkem řízení sjednáno právo účastníka řízení přistoupit k jednostranné změně ceny.

Jak Rada již výše upozornila, v případech, v nichž byla ujednána konkrétní fixní cena, nelze bez dalšího uzavřít, že spotřebitel měl neměnné ceny po celou dobu trvání smlouvy, ale vždy pro určité období. V tomto konkrétním případě je však třeba se řídit příslušnými všeobecnými obchodními podmínkami, neboť ve smlouvě absentuje výslovná deklarace neměnnosti sjednané ceny po dobu trvání smlouvy. Právo účastníka řízení přistoupit k jednostranné změně ceny bylo v případě pana ██████████ zakotveno v čl. IV. bodu 2 všeobecných obchodních podmínek pro smlouvy uzavřené od 1. 6. 2018 takto: „*Konečná cena-plyn/elektrina může být Obchodníkem jednostranně upravena změnou Ceníku, s tím, že tato změna musí být Zákazníkovi ze strany Obchodníka současně oznámena ve smyslu § 11a odst. 1 a 5 Energetického zákona nejméně 30 dní přede dnem nabytí účinnosti nového Ceníku. Oznámení o navrhované změně Ceníku bude Zákazníkovi doručeno prostřednictvím zákaznického portálu a zároveň bude zveřejněno na webových stránkách Obchodníka. Toto oznámení se pokládá za návrh změny Konečných cen-plyn/elektrina a musí v něm být obsaženo poučení Zákazníka o jeho právu na odstoupení od Smlouvy dle následujícího odstavce (pokud Zákazníkovi náleží), a také určeno datum, od něhož je tato změna účinná, a které nesmí předcházet lhůtě 30 dní ode dne doručení oznámení Zákazníkovi.*“. Z podkladů, které jsou založeny ve spise, proto nebylo možné bez pochybností učinit závěr o tom, že by cena, která je uvedena ve smlouvě, byla cenou fixní. Z uvedeného důvodu Rada co do tohoto dílčího útoku výrok I. bod vi. bez náhrady zrušila, neboť nebylo prokázáno, že se účastník řízení dopustil přestupku, který je mu kladen za vinu. Uvedený závěr však neznamená, že ke zvýšení ceny tomuto zákazníkovi došlo v souladu se smlouvou a zákonem, ale pouze to, že se účastník řízení nedopustil dílčího útoku jednáním, které je mu kladeno za vinu a pro něž bylo zahájeno správní řízení.

Ve vztahu k výroku I. a zbývajícím pěti dílčím útokům Rada dospěla k závěru, že právní kvalifikace jednání ze strany prvostupňového orgánu byla nepřesná, když Energetický regulační úřad učinil závěr, že se účastník řízení dopustil přestupku tím, že v rozporu s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 4 odst. 1 věty první téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku specifikovaným jednáním vůči spotřebitelům. Rada shodně s prvostupňovým orgánem dospěla k závěru, že účastník řízení naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, avšak podle názoru Rady porušením § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Ke změně v podřazení jednání účastníka řízení pod tuto skutkovou podstatu přistoupila proto, aby upřesnila právní kvalifikaci jednání účastníka řízení, neboť při posuzování podřazení jednání pod skutkové podstaty zákona o ochraně spotřebitele má být v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 110/2014-52 postupováno

od speciálních skutkových podstat k obecným, tzn. generální klauzule by měla být aplikována při marném vyčerpání ostatních skutkových podstat.

Jelikož se jedná o změnu právní kvalifikace v rámci řízení o rozkladu, byla účastníku řízení dána přípisem č. j. 19996-10/2022-ERU ze dne 8. března 2024, který mu byl doručen dne 11. března 2024, možnost vyjádřit se ke zvažované změně právní kvalifikace. Postupem Rady při zvažované změně právní kvalifikace bylo účastníku řízení umožněno využít práva na obhajobu. Této možnosti účastník řízení využil a dne 25. března 2024 podal své vyjádření v řízení o rozkladu, ve kterém vyslovil nesouhlas se závěrem Rady ohledně hodnocení svého postupu při zvýšení ceny, podle něhož si měl být vědom toho, že k takovému postupu není oprávněn. Účastník řízení svou vědomost vyvrací a odkazuje na čl. IV. odst. 2 všeobecných obchodních podmínek, ve kterém má být zakotveno jeho právo na jednostrannou změnu způsobu stanovení ceny dodávky příslušné komodity. Účastník řízení dále tvrdí, že v textu smlouvy ani v jiném smluvním dokumentu neexistovalo žádné ustanovení, které by s tímto právem na jednostrannou změnu smluvních podmínek kolidovalo a toto právo není ani v rozporu se žádnou konkrétní právní normou. Účastník řízení naopak tvrdí, že v době, kdy k předmětné změně smluvních podmínek přistoupil, činil tak v přesvědčení, že tuto změnu je oprávněn učinit. Účastník řízení dále v plném rozsahu odkázal na argumentaci, kterou aplikoval proti původnímu právnímu hodnocení správního orgánu první instance, když zejména rozporuje, že svým konáním nenaplnil znaky § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, protože nenaplnil znaky § 4 tohoto zákona a ani jednu z taxativně vyjmenovaných obchodních praktik v přílohách I a II tohoto zákona. Účastník řízení dále rozporuje i to, že naplnil znaky klamavého konání, protože podstatné informace, které v dané souvislosti potřeboval pro rozhodnutí ohledně změny ceníku, byly pravdivé a věcně správné.

Jak však bylo rozebráno výše, způsob stanovení ceny se řídil produktovými podmínkami, které měly přednost před všeobecnými obchodními podmínkami (stěžejní části těchto dokumentů byly již výše citovány). Pokud byl postup při změně ceny stanoven v produktových podmínkách tak, že cena je stanovována 1x ročně nejpozději k 15. prosinci předcházejícího kalendářního roku, ale článek IV. odst. 2 všeobecných obchodních podmínek upravuje změnu ceny tak, že za dodržení postupu popsaného v tomto článku (tj. oznámení zákazníkovi nejméně 30 dní před nabytím účinnosti této změny a poučení o možnosti od smlouvy odstoupit) je možné cenu účinně změnit, jsou tato ustanovení vzájemně si odporující. Jelikož byla pro tento případ stanovena přednost úpravy obsažené v produktových podmínkách před všeobecnými obchodními podmínkami, nebylo možné aplikovat vůči zákazníkům ustanovení o změně smlouvy podle všeobecných obchodních podmínek. Účastník řízení nebyl oprávněn ke změně ceny, neboť produktové podmínky toto nestanovily, ty řešily stanovení ceny (výpočet ceny sjednané vzorcem) pro každý kalendářní rok, přičemž z jejich obsahu nelze dovodit, že by cena mohla být stanovena na jiné období. Častější zvýšení ceny než 1x za rok a jiný způsob oznámení výše ceny a účinnosti této změny dohodnut nebyl, čehož si účastník řízení musel být vědom, stejně tak, jako si musel být vědom toho, že není oprávněn navýšit zákazníkům zálohy tak, aby odpovídaly neoprávněně navýšené ceně. Ostatně u konstrukce produktu PREMIUM by ani jiné stanovení nedávalo smysl, neboť pokud výsledná cena byla tvořena průměrem obchodování futures kontraktů, tj. dlouhodobých kontraktů na dodávku elektřiny na budoucí období, není zjevné, jak by pro určitý rok mohla být cena stanovena jinak než z hodnot cen futures kontraktů pro tento rok. Opačný postup by byl zjevnou libovůlí a takové cenové ujednání v kombinaci s jeho relativní neurčitostí by sotva mohlo být platně sjednáno.

Podle § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele platí, že obchodní praktika se považuje za klamavou, „pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.“ V případě skutkově komplikovanějších praktik může být diskutabilní, o jakou skutkovou podstatu nekalých obchodních praktik by se mělo jednat, přičemž vyloučeno není ani posouzení jednoho komplexního skutku jakožto současně agresivního a současně klamavého jednání. V případě jednání kladených účastníku řízení za vinu ve výroku I. napadeného rozhodnutí se jedná o jednání komplexní, kdy je spotřebitelům prezentován jiný obsah závazku, než bylo ujednáno, v důsledku čehož jednání prezentované jako dovolené bylo v rozporu se smlouvou. Rada má za to, že převažující charakter tohoto jednání spočívá v klamání spotřebitelů, neboť stěžejním východiskem těchto praktik je nerespektování sjednané ceny po určité období, resp. nerespektování způsobu a termínu, ve kterém měl účastník řízení možnost cenu zvýšit, a vydávání takového jednání za právně dovolené, přičemž s ohledem na způsob prezentování informací spotřebitelům je povaha takového jednání komisivní (nejde tedy o klamavé opomenutí). Ozámení o změně smluvních podmínek, produktu a cen je založeno v jednotlivých spisech šetření (č. j. [redacted]).

[redacted]. V dopisech zaslaných zákazníkům, bylo konkrétně uvedeno: „I přes veškeré snahy udržet ceny na stávající úrovni je ani my nadále nedokážeme garantovat. (...). Tentokrát jsme však nuceni i my, stejně jako ostatní dodavatelé energií, sáhnout k jejich změně. Nový způsob stanovení ceny, který bude pro Vás účinný ode dne 1. 11. 2021, a který jsme nazvali PREMIUM PLUS, kopíruje momentální tržní cenu energií tak, aby Vaše cena odpovídala reálnému stavu trhu. Přesný způsob výpočtu cen energií naleznete v příloze „Produktové podmínky PREMIUM PLUS“. V závěrečné části dopisu pak byli zákazníci informováni o možnosti odstoupit od smlouvy z důvodu zvýšení ceny.

V uvedených případech je podstatné, zda byl účastník řízení oprávněn tímto způsobem jednostranně změnit cenu. Z ujednání produktu PREMIUM, který byl rozebrán výše, Rada dovodila, že účastník řízení měl sice právo v průběhu trvání smlouvy stanovit cenu, tj. cenové ujednání neslo určité rysy možnosti změny ceny, ale vždy pouze do 15. prosince předcházejícího kalendářního roku na rok následující. V posuzovaných případech, kdy účastník řízení svým zákazníkům v průběhu roku změnil cenu, resp. produkt a v důsledku toho i cenu, k takovému kroku nebyl oprávněn, neboť cena, která byla stanovena do 15. prosince 2020, byla pro tyto zákazníky po celý rok 2021 neměnná. Pokud tedy účastník řízení oznámil svým zákazníkům, že je v souladu se smlouvou převedl na nový produkt PREMIUM PLUS, v důsledku čehož jim zvýšil cenu za dodávku energií, záměrně je klamal, neboť jim poskytl nesprávnou a nepravdivou informaci o svém právu na jednostrannou změnu smlouvy provedenou změnou spočívající v „novém způsobu stanovení ceny“, jak to účastník řízení v dopise zaslaném zákazníkům označil.

Již tato informace z citovaného dopisu podle názoru Rady významně ovlivnila rozhodování spotřebitelů, neboť jim byla sdělena informace o postupu účastníka řízení ohledně změny ceny, možnosti v důsledku této změny od smlouvy odstoupit, a zároveň s tímto oznámením jim byl zaslán nový rozpis záloh. Na dopis pak navazovala informace, kterou účastník řízení sděloval zákazníkům: „S ohledem na rostoucí ceny energií, které jsou nyní na svém historickém maximu, jsme pro Vás vypracovali nový rozpis záloh. (...). Tento rozpis záloh také odráží nový způsob výpočtu ceny, který se nyní odvíjí od aktuálních cen na trhu energií.“ Účastník řízení tak zákazníkům deklaroval, že jeho postup související s provedenou změnou ceny a produktu je zcela v souladu se smlouvou a takto změněnou cenu hodlá

uplatňovat, z oznámení bylo implicitně zřejmé, že podle svého názoru oprávněně. Rada má za to, že účastník řízení svým skutkem naplnil znaky klamavého konání, když zákazník nejprve nesprávně informoval o svém právu na jednostrannou změnu smlouvy a následně ji formou nastavení záloh podle nově stanovené ceny realizoval, přestože k takové změně nebyl oprávněn.

Co se týká odpovědnosti účastníka řízení za přešůpek popsáný ve výroku II. napadeného rozhodnutí, pak se Rada ztotožňuje se závěry Energetického regulačního úřadu obsaženými v napadeném rozhodnutí. Účastník řízení byl jako držitel licence v souladu s § 11a odst. 9 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, povinen stanovit zálohové platby na dodávky plynu/elektriny nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu/elektriny v následujícím zúčtovacím období. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se prvostupňový správní orgán podrobně zabýval určením výše záloh jednotlivých zákazníků, ze kterého je patrné, že účastník řízení v uvedených případech stanovil zálohy vyšší než v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby. Účastník řízení měl při stanovení plánované roční spotřeby vycházet z posledních fakturačních období, a tuto násobit cenou stanovenou na sporné období sjednaným způsobem (tj. cenou stanovenou pro rok 2021 nejpozději dne 15. prosince 2020), nikoli cenou z vlastního předpokladu jejího vývoje na velkoobchodním trhu, když cena pro předmětné období se prezentovaným způsobem neurčovala. Účastníkem řízení předepsaná výše zálohových plateb sice může co do množství spotřebované komodity odpovídat a korespondovat s odhadem navýšení cen energií způsobem obsaženým v oznámení ze dne 27. října 2021, avšak to ho neopravňovalo tímto způsobem zálohy zvýšit v reakci na neoprávněné zvýšení ceny za dodávku příslušné komodity. Negativní důsledky plynoucí z vyžadování nedůvodně vysokých záloh po zákaznících jsou pak podrobněji rozepsány v odůvodnění napadeného rozhodnutí, s nímž se Rada ztotožňuje a na které tímto odkazuje.

Ve vztahu k výroku III. je možné konstatovat, že skutkový stav byl Energetickým regulačním úřadem zjištěn správně a nepanují rozpory v jeho popisu učiněném správním orgánem a účastníkem řízení. Účastník řízení nepopírá, že ve 2 případech neprovedl vyúčtování vůbec a ve zbývajících jej provedl, ale v průměru s několikaměsíčním zpožděním. Přesto se Rada vyjádří ke způsobu zjišťování skutkového stavu ohledně vyúčtování.

V ustanovení § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, jehož porušení je účastníku řízení ve výroku III. napadeného rozhodnutí vytýkáno, jsou obsaženy skutkové podstaty přestupků s odkazovací dispozicí, kdy je třeba povinnosti, jejichž porušení je trestáno, hledat v jiných ustanovení téhož zákona, konkrétně v § 11 odst. 1 až 4 téhož zákona. V projednávaném případě bylo uvedeným výrokem prvostupňového rozhodnutí sankcionováno porušení povinnosti obchodníka s elektrinou/plynem podle § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, přičemž tam uvedená povinnost je konkretizována ve vyhlášce o vyúčtování.

Podle § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona je držitel licence povinen bezplatně vyúčtovat dodávku elektriny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství a poskytovat bezplatně informace o vyúčtování dodávek elektriny a souvisejících služeb v elektroenergetice a dodávek tepelné energie.

Podle § 15 odst. 1 a § 16 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování obchodník s elektrinou/plynem nebo výrobce elektriny/plynu provede bezplatně řádné vyúčtování nejméně jednou ročně tak, aby délka zúčtovacího období nepřesáhla 14 kalendářních měsíců po sobě následujících, a to do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění. Stejnou lhůtu pro vyúčtování upravuje odst. 4 tohoto ustanovení v případě, kdy zákazník ukončil odběr elektriny/plynu v odběrném

místě. Za datum zdanitelného plnění je podle § 21 odst. 4 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, považován den odečtu z měřícího zařízení, popřípadě den zjištění skutečné spotřeby při dodání elektřiny nebo plynu. Údaje z měření spotřeby elektřiny/plynu byly účastníku řízení zpřístupněny operátorem trhu včetně data jejich zveřejnění. Od tohoto dne tak začala účastníku řízení běžet lhůta pro splnění povinnosti vyúčtovat podle § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona. Datum zdanitelného plnění nebyl účastníkem řízení rozporován.

Energetický regulační úřad označil den uvedený ve vyúčtování za den splnění povinnosti podle § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona. Rada však má za to, že den vystavení dokladu o vyúčtování nesplyvá se dnem splnění povinnosti vyúčtovat. Smyslem vyúčtování je zjednodušeně řečeno to, aby se zákazník dozvěděl o své spotřebě a o skutečné ceně za dodávku příslušné komodity po přepočtu na jeho spotřebu. To předpokládá nutnost doručit takové vyúčtování do sféry adresáta, tj. zákazníka. Z vyúčtování vyplývají rovněž vzájemná práva a povinnosti účastníka řízení a jeho zákazníků, a to povinnost zákazníka uhradit nedoplatek, případně povinnost dodavatele vrátit přeplatek. Uvedený úkon v sobě zahrnuje hmotněprávní účinky, a proto je možné na něj aplikovat závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 2988/2011 podle kterého: *„Jsou-li účinky doručení hmotněprávního úkonu spojeny s okamžikem, kdy byla zásilka uložena u pošty, měl-li adresát takového úkonu objektivně možnost se s ní seznámit, i když tak (před jejím vrácením odesílateli) neučinil, a to bez ohledu na délku doby, po níž byla zásilka u pošty uložena, pak okolnost, že si adresát později zásilku vyzvedl (ač mu v tom dříve objektivní okolnosti nebránily), nemůže odsunout účinky doručení na dobu, kdy se s jejím obsahem skutečně seznámil. Hmotněprávní úkon je třeba považovat za perfektní (doručený) okamžikem, kdy se adresát tohoto úkonu měl možnost s ním objektivně seznámit, doručení nelze vázat na okamžik, kdy je adresát „ochoten“ tak opravdu učinit (vyzvednout si zásilku, seznámit se s jejím obsahem).“* Podle názoru Rady proto nestačí ke splnění povinnosti vyúčtovat ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona vystavit vyúčtování, ale je nezbytné doručit jej do sféry adresáta, až tímto se stává vyúčtování perfektním v právním smyslu. Proto nelze bez dalšího považovat den vystavení vyúčtování za den splnění povinnosti podle tohoto ustanovení.

Ve spisech šetření je doloženo splnění povinnosti vyúčtovat třemi způsoby, ale v úvahu mohou připadat i další kombinace. V případě dvou zákazníků (paní [REDAKCE], kterým nebylo vyúčtování doručeno vůbec, je to jejich tvrzení, které účastník řízení nerozporuje. Další zákazníci, a to např. pan [REDAKCE] a paní [REDAKCE], Energetickému regulačnímu úřadu sdělili, že dne 29. června 2022 obdrželi vyúčtování, u pana [REDAKCE] a paní [REDAKCE] prokázal účastník řízení splnění povinnosti vyúčtovat potvrzením o odeslání e-mailu ze dne 23. června 2022. V úvahu dále může připadat datum vystavení vyúčtování, to ale pouze v případě, že zákazník nerozporuje, že ho ke konkrétnímu dni obdržel, případně na dotaz Energetického regulačního úřadu stran obdržení vyúčtování nereagoval. Jinak by se za den splnění povinnosti vyúčtovat měl považovat buď den potvrzený zákazníky, nebo den doložený účastníkem řízení např. potvrzením o odeslání e-mailu. Uvedený přístup by v případě zákazníků, kteří potvrdili doručení vyúčtování později, než je den vystavení vyúčtování, rozšířil období, pro které je účastník řízení trestán. V projednávaném případě však bylo správní řízení zahájeno pouze pro prodlení, které trvalo do data uvedeného na faktuře jako dne vystavení vyúčtování, proto může být vina účastníka řízení vyslovena pouze k této délce nevystavení vyúčtování, nikoliv až do dne, ke kterému se vyúčtování dostalo do sféry zákazníka; v řízení o rozkladu není namístě

rozsah protiprávního jednání účastníka řízení rozšiřovat, pro trestání účastníka řízení by to v posuzované věci navíc nemělo podstatný vliv.

K námitkám účastníka řízení k těmto přestupkům Rada uvádí, že tržní volatilita a údajně časté nesystémové legislativní změny (Rada nemá za to, že by se úprava vyúčtování měnila často, ke změnám došlo k 1. červenci 2016 a k 1. lednu 2022) neospravedlňují neprovedení řádného/mimořádného vyúčtování zákazníkům ve lhůtě stanovené vyhláškou o vyúčtování. Prodlení v průměrné délce 4 měsíců nelze omluvit tvrzenými okolnostmi, neboť neprovedení vyúčtování, či jeho provedení o několik měsíců později, je v porovnání s patnáctidenní lhůtou pro provedení vyúčtování nezanedbatelné provinění, na které nemohly mít výše uvedené okolnosti rozhodující vliv. Účastník řízení tvrdil, že ke zpoždění v provedení vyúčtování došlo vnějšími okolnostmi způsobenými chybou systému trvající 3 měsíce, avšak toto tvrzení ničím nedoložil, nadto vyúčtování provedl o v průměru 4 měsíce později, než mu ukládala lhůta podle vyhlášky o vyúčtování, která se počítá na dny. Ke společenské škodlivosti jednání účastníka řízení lze dále dodat, že neprovedení vyúčtování řádně a včas připravuje zákazníky o možnost seznámit se se skutečným množstvím jimi spotřebované komodity a skutečnou cenou, kterou za něj měli uhradit. V případě, že by těmto zákazníkům vznikl přeplatek, by se jeho proplacení mohli zákazníci domáhat až po vystavení řádného vyúčtování. Účastník řízení tak případné přeplatky svých zákazníků zadržoval déle, než byl oprávněn, a prodloužil si tímto svým protiprávním jednáním lhůtu pro jejich zaplacení. Zákazníci fakticky účastníka řízení bez svého souhlasu uvěřovali, aniž by měli nárok na jakoukoli výhodu (např. úroky z prodlení). Bez významu pak není ani to, že se účastník řízení tohoto jednání dopouštěl ve značném rozsahu, přičemž správním orgánem bylo zjištěno 42 dílčích útoků.

Účastník řízení má dále za to, že zaslání informace o zvýšení ceny nemělo být hodnoceno jako přestupek, neboť k rychlé a efektivní nápravě protiprávního stavu postačují jiné nástroje, zejména sporné řízení, proto považuje správněprávní represi za extenzivní. Tento výklad účastníka řízení je v rozporu se základními zásadami přestupkového práva. Podle § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájí správní orgán řízení o každém přestupku, který zjistí, a postupuje v řízení z moci úřední. Jednání spočívající v porušení norem závazkového práva může být v projednávaném případě kumulativně kvalifikováno jako závazkový delikt, ale také správní delikt nekalé obchodní praktiky [srov. Ondřejová, D. *Porušení závazkového práva jako jednočinný souběh až tří deliktů (delikt závazkový, delikt nekalé obchodní praktiky a nekalé soutěže)*, Obchodněprávní revue, 2018 č. 11-12, s. 305]. Jedním skutkem tak může dojít k jednočinnému souběhu až tří deliktů v rámci různých právních předpisů, které tak mohou být samostatně hodnoceny a posuzovány s různými důsledky. Následek jednání účastníka řízení se může projevit jak v rovině soukromoprávní, tak v rovině veřejnoprávní jako přestupek nekalé obchodní praktiky. Skutečnost, že jedno a totéž jednání účastníka řízení je možné projednat v rovině soukromoprávní, nezabývá správní orgán povinnosti přestupek projednat a pravomoci uložit za jeho spáchání podnikateli, který porušil zákaz použití nekalých obchodních praktik, sankci. Měřítkem trestněprávní represe (i v oblasti přestupků) není pouze míra zásahu do soukromých subjektivních práv, ale i míra narušení veřejného zájmu vyjádřeného společenskou škodlivostí přestupku.

Účastník řízení v rozkladu vyjádřil nesouhlas s výší uložené pokuty, kterou považuje za nepřiměřenou v porovnání s jinými případy v rámci rozhodovací praxe Energetického regulačního úřadu. Konkrétně účastník řízení uvedl za příklad rozhodnutí Rady č. j. 00975-15/2018-ERU, kdy byla společnosti STABIL ENERGY s.r.o. uložena pokuta ve výši

4 000 000 Kč za celkem 1 179 přestupků, a rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 11574-21/2015-ERU, kterým byla společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. uložena pokuta ve výši 300 000 Kč za 22 přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Rada předně uvádí, že správní orgán je povinen každý případ posuzovat individuálně ve vztahu k jeho konkrétním skutkovým okolnostem, které se vždy do určité míry liší. Pokud Energetický regulační úřad již v minulosti vydal rozhodnutí o stejném přestupku a uložil za něj pokutu v jiné výši, než která vyplývá z napadeného rozhodnutí, nemůže tato skutečnost vést bez dalšího k závěru o nepřiměřenosti nyní uložené pokuty. V této souvislosti lze odkázat např. na závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku č. j. 8 As 48/2015-69: *„Správní orgán musí mít možnost uložit pokutu odpovídající závažnosti deliktu a konkrétním skutkovým okolnostem. Pokud dostatečně zohlední a odůvodní všechna zákonná kritéria a postupuje v souladu se zásadou individualizace trestu, nemůže být pokuta považována za zjevně nepřiměřenou ve smyslu § 78 odst. 2 s. ř. s. pouze s poukazem na dříve uloženou výrazně nižší pokutu.“* Nutno konstatovat, že v případech odkazovaných rozhodnutí nejde o rozhodnutí z nedávné doby, ale správní řízení ukončená v roce 2018, resp. 2019, navíc spočívající v odlišných jednáních, než je vytýkáno účastníkovi řízení, jemuž je rovněž vytýkán souběh s dalšími přestupky. Z aktuálních rozhodnutí by bylo možné odkázat pro srovnání na rozhodnutí č. j. 09477-29/2022-ERU ze dne 22. října 2022 (zveřejněno na webových stránkách úřadu) o uložení pokuty ve výši 2 170 000 Kč společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. za spáchání 3 přestupků, z nichž jeden měl 107 dílčích útoků. Podobné převádění pokut na počet přestupků je však málo přesné, neboť nevypovídá nic o společenské škodlivosti konkrétního jednání. Pokutu nelze stanovit za použití matematických operací jako pouhý násobek určité výše pokuty pro konkrétní přestupek (která navíc není zákonem stanovena jako přesná částka, zákon omezuje pouze její horní hranici) a počtu jednání, kterými byla skutková podstata přestupku naplněna; vícere naplnění téže skutkové podstaty lze však hodnotit jako přitěžující okolnost. V souladu s tzv. absorpční zásadou upravenou v § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný, reflektovat je třeba i okolnost odlišného rozmezí pro uložení sankce podle energetického zákona a zákona o ochraně spotřebitele.

Výše uložené pokuty byla podle názoru Rady dostatečně odůvodněná, Energetický regulační úřad podrobně na str. 63 až 67 napadeného rozhodnutí popsal, jakým způsobem dospěl ke konkrétní výši a jaké skutečnosti při jejím ukládání zohlednil. Vzhledem k tomu, že se jednalo o vícečinný souběh nestejnorodý, vyšel správní orgán správně z § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, který ukládá ve společném řízení uložit správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný; jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Za nejpřísněji trestný, potažmo nejzávažnější označil přestupek podle § 91 odst. 1 písm. c) a písm. l) energetického zákona, přičemž za závažnější jednání označil spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona. V případě obou vytýkaných jednání účastník řízení zasáhl do majetkové sféry zákazníků stanovením zálohových plateb za dodávku elektřiny/plynu v rozporu s předpokládanou spotřebou či nevyúčtoval dodávky elektřiny/plynu v zákonné lhůtě, přičemž těmito skutky zamezil zákazníkům v nakládání s jejich finančními prostředky a ponechal je v nejistotě o jejich konečné spotřebě a ceně energií. Za přestupek podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona lze podle § 91 odst. 15 písm. c) téhož zákona uložit

pokutu do výše 15 000 000 Kč. Za přitěžující okolnost označil Energetický regulační úřad skutečnost, že se účastník řízení dopustil celkem 3 pokračujících přestupků ve vícečinném souběhu, a to přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona v souběhu s dalším přestupkem podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona a § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, přičemž posledně jmenovaný přestupek, ač mírněji trestný, považuje Rada co do podstaty za závažnější zejména s ohledem na velmi oslabené postavení spotřebitelů vůči dodavatelům.

Jednotlivé spáchané přestupky hodnotil správní orgán následovně: nejzávažnější přestupek podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona ocenil Energetický regulační úřad částkou 420 000 Kč, z důvodu souběhu tohoto přestupku s přestupkem podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona zvýšil ukládanou pokutu o 150 000 Kč a s ohledem na pokračující přestupek podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele o částku 450 000 Kč. Energetický regulační úřad zohlednil i skutečnost, že pokuta má mít také preventivní účinek. S ohledem na to, že účastníku řízení byla rozhodnutím č. j. 17668-8/2021-ERU ze dne 15. listopadu 2022 zrušena licence na obchod s elektřinou a rozhodnutím č. j. 17670-8/2022-ERU ze dne 15. listopadu 2022 zrušena licence na obchod s plynem, žádná uložená sankce již tuto funkci plnit nemůže. Na základě těchto úvah dospěl správní orgán k závěru, že za přiměřenou a se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje úhrnnou pokutu ve výši 1 020 000 Kč.

Rada se ztotožnila s úvahami prvostupňového správního orgánu, výše pokuty, kterou ocenil jednotlivé přestupky, odpovídá rozmezí ukládaných pokut podle aktuální rozhodovací praxe Energetického regulačního úřadu, a to jak rozhodování na prvním, tak také na druhém stupni, byť v projednávaném případě se pohybuje spíše při spodní hranici stanoveného rozpětí. Pro srovnání lze odkázat na rozhodnutí Rady č. j. 11521-11/2022-ERU ze dne 15. srpna 2023, které je zveřejněno na webových stránkách Energetického regulačního úřadu, jímž byla uložena pokuta ve výši 250 000 Kč společnosti GEEN Sale a.s. za spáchání pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele spáchaného dvěma dílčími útoky a přestupku podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona spáchaného dvěma dílčími útoky. Nebo na rozhodnutí Rady č. j. 14760-23/2022-ERU ze dne 12. prosince 2023, jímž byla uložena pokuta ve výši 1 520 000 Kč společnosti TGC Energie s.r.o. za spáchání pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele spáchaného 13 dílčími útoky a jednoho přestupku podle téhož ustanovení.

Podle názoru Rady bylo namísto uložit za nejpřísněji trestný přestupek uvedený ve výroku III. pokutu ve výši 420 000 Kč, a to zejména s ohledem na charakter porušení, množství dílčích útoků a skutečnosti, že některým zákazníkům vznikl přeplatek (v některých případech vysoký, např. u paní ██████████ ve výši 61 961 Kč, pana ██████████ ve výši 21 159 Kč), který jim byl vyplacen v důsledku nevyúčtování později, než tomu mělo být v případě, kdy by účastník řízení dodržel stanovenou lhůtu. V případě některých zákazníků vznikl naopak výrazný nedoplatek (např. paní ██████████ ve výši 84 074 Kč a paní ██████████ ve výši 22 956 Kč), přičemž oběma těmito zákaznicím byla pozdním vyúčtováním odeprána možnost přizpůsobit svou spotřebu případnému navýšení ceny, případně toto navýšení včas rozporovat a zjistit, jaká cena je jim ve skutečnosti účtována (obě zákaznice ve spise šetření uvádějí, že si nejsou vědomy, že došlo k navýšení ceny).

Jelikož dochází ke zrušení výroků I. a II. v části týkající se skutků, kterých se účastník řízení dopustil ve vztahu k panu ██████████ tzn. přestupky, které jsou mu těmito

výroky kladeny za vinu, nespáchal šesti dílčími útoky, ale pouze pěti, bylo třeba o tento jeden dílčí útok snížit výši pokuty. Za šest dílčích útoků, kterými se účastník řízení porušil § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele dopustil, navýšil Energetický regulační úřad pokutu v souladu se zásadou absorpce o 450 000 Kč, tzn. 75 000 Kč za jeden dílčí útok. Po odečtení tohoto dílčího útoku je proto ve vztahu k pěti dílčím útokům popsaným ve výroku I. pod body i. – v. nově ukládána pokuta ve výši 375 000 Kč. Obdobné platí i o přestupku uvedeném ve výroku II., za který se ze stejného důvodu snižuje pokuta o 1/6 za jeden neprokázaný dílčí útok na částku 125 000 Kč z původních 150 000 Kč. Rada proto shledala jako odpovídající pokutu ve výši 920 000 Kč, která je s ohledem na rozsah protiprávního jednání a jeho sankční hodnocení přiměřená.

V. Závěr

Po přezkumu napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako příslušný správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že přestupek podle výroku I. byl částečně nesprávně právně kvalifikován a částečně bylo ve výroku nesprávně vymezeno jednání účastníka řízení, kterým byla skutková podstata tohoto přestupku naplněna (změně právní kvalifikace odpovídá provedená změna popisu protiprávního jednání). V uvedeném smyslu byl proto částečně změněn výrok I. napadeného rozhodnutí, to vše při zachování skutku, účastník řízení nebyl postižen za jiné či nové protiprávní jednání, a částečná změna proběhla pouze v rámci téže skutkové podstaty přestupku. O změně právní kvalifikace byl v rámci rozkladového řízení účastník řízení vyrozuměn, přičemž nedošlo k porušení zásady *reformatio in peius*, když nebyl zvýšen trest a nedošlo k rozšíření či zpřísnění právního posouzení přestupku (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Ads 104/202-53 či sp. zn. 6 As 286/2018-34). Ve vztahu k jednotlivým dílčím útokům uvedeným ve výroku I. a výroku II. Rada konstatovala, že skutkové okolnosti dílčího útoku podle výroku I. bodu vi. a výroku II. bodu vi. nebyly dostatečně prokázány pro učinění závěru o tom, že tento skutek je přestupkem. S ohledem na snížený počet trestaných dílčích útoků bylo nezbytné snížit i ukládanou pokutu. Zbývající výroky napadeného rozhodnutí byly vydány v souladu s právními předpisy, a proto Rada přistoupila k jejich potvrzení.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

General Energy a.s.